

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Floremundi Raemundi V. Cl. Olim Consiliarii Regis
Galliarvm Ex Calviniano Catholici Synopsis Omnium hujus
temporis Controversiarum tam inter Lutheranos,
Calvinistas quam alios plurimos. Sive Historia ...**

Raemond, Florimond de

Coloniae Agrippinae, 1655

Caput VI. De Confessione Belgica, & quae circa eam evenerunt.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10880

Gratiam talem esse, cui humana voluntas possit resistere, vel obtemperare: Falsam & Hæreticam declaramus, & uti talem damnamus.

Quintam: Semipelagianum est dicere, Christum pro omnibus omnino hominibus mortuum esse, aut Sanguinem sudasse, Falsam, Temerariam, Scandalosam, & intellectam eo sensu, ut Christus pro salute dumtaxat Prædestinatorum mortuus sit: Impiam, Blaphemam, Contumeliosam, Divinæ Pietati Derogantem, & Hæreticam declaramus, & uti talem damnamus.

An. à Nat. D. N. Jesu Christi M. DC. LIII. Indictione VI. &c. nona die Mensis Junij affixa & publicata Roma, ac deinceps per alias Christiani Orbis Provincias, ad quas pertrahebatur.

Hac damnatione perstricta est Gomaristarum doctrina, de quorum prompeuarijs & sententijs facta fuerunt ex Propositionibus. Etenim I. Propositio ab Innocentio X. damnata est Gomaristarum, quæ Remonstrantes damnant Actorum suorum parte 3. Thesi 6. & ostendunt pag. 33. à Gomaristis doctam esse, adductis verbis, forumque Authorum ex collatione Hagienfis pag. 57. & 209. Triglandio, Geselio, Calvino, Beza, Zregedino, Piscatore, Dammanno, Dontclockio, Thyfio, Martyre, Zanchio, Zeppero &c. Calvinianis.

II. Propositio damnata ab Innocentio X. etiam est Gomaristarum, uti ostendunt Remonstrantes Actorum suorum parte 3. à pag. 19. ex collationis Hagienfis pag. 207. & 208. Thesij, Triglandij, Dugauti, Dammanni, Smouti, Geselij, Zanchij, Dontclockij, Gomari, Calvinique &c. Gomaristarum ipsissimis verbis, & amplius à pag. 50. ibidem probant à Gomaristis doceri: damnantque Thesi sua.

III. Propositio ab Innocentio X. damnata est eorundem Gomaristarum, qui inter Antelapsarios, & Sublapsarios mediam sententiam inducere voluerunt, dicendo Homines eo quod à Deo ad malum seu peccatum non cogantur, sed solum alluciendo vel arcana voluntate necessitentur, libere satis peccare, & esse inexcusabiles à damnatione &c. ostendunt id & damnant Remonstrantes in suis Fratris Calvinianis tum alibi, ut Actorum suorum parte 3. à pag. 71. tum parte 2. pag. 1. ubi irident eos qui sperant illo effragio se posse efficere, ne dicatur Deus ad peccata cogere, si solum arcano modo & voluntate necessitet homines ad peccatum.

IV. Propositio ab Innocentio X. damnata, etiam fuit Gomaristarum, ut patet prolixissime ex Actis Synodi Dordracenæ, in qua Gomaristæ prævalentes, fratres suos in Schola Calviniana sob-

quod docerent Gratiam Dei talem esse, cui humana voluntas possit resistere, damnarunt, & Semipelagianos idcirco vocarunt.

V. Propositio ab Innocentio X. damnata, etiam est Gomaristarum, uti patet ex parte 2. Acto: tum à Remonstrantibus editorum à pag. 189. ad pag. 170. maxime à pag. 187. ubi Remonstrantes suorum Contra-Remonstrantium verba incipiunt adnumerare, quibus impiè doceat Christum D. N. non pro omnibus hominibus, sed solum pro Electis seu prædestinatis fuisse passum.

Haber igitur Romana Ecclesia hanc gloriam, quæ uti à suo Episcopo Innocentio I. vidit damnatos Abnegatores Gratia hæreticos Pelagianos; ita à suo Innocentio X. viderit oppressos, alios hæreticos, qui Gratia affixerunt irresistibile & necessitate, & habet Ecclesia Catholica errandi, quæ caritate scindendi periculis paternè liberata, unde patri suo amantissimo semper gratias agat memoriamque eius in benedictione conservet sempiternam.

De Confessione Belgicarum Ecclesiarum & quænam circa eam acciderint.

C A P U T V I.

- I. Confessionis illius Argumentum, origo, & probur.
- II. Summarie contenta in ea Confessione dogmata.
- III. Errores graves in ea Confessione admissi.
- IV. Quod hos errores Armeniani seu Remonstrantes agnoverunt.
- V. Dei Providentia & in Ecclesiam Catholicam beneficentia in eo quod permisit Remonstrantes opprimi à Gomaristis.

I. Confessio Ecclesiarum Belgicarum, pluribus Gallica An. 1562. Belgica sæpius, Latina, Germanica imò Græca etiam linguis edita, constat XXXVII. articulis cõplectibus ut Titulus ait, summam doctrinam de Deo, & æterna animarum salute. Non est autem arbitrandum, quasi olim Belgarum Ministri, aliquando in unum locum congregati, dogmata huiusce Confessionis inter se collata, maturè deliberatione, & Doctorum hominum oppositione aut examine multo præmissa, demum consentiendo unanimitè concluderint, & populo credenda tenendaque proposuerint, uti in Sacrosanctis Eccles. Cathol. Concil. fieri cõsuevit, & novissime in Trid. factum fuisse cõstat; sed omnia Confessionis illius dogmata & eorum methodus, non est aliud quam privati doctoris in musæo reformatæ Theologiz conceptum temere opus, siquidem sapientia

Ita mutatum correctumque uti diversa exemplaria conuincunt) & quidem furtive, ex Gallica Calvinistarum confessione (a) quae A. 1561. dicitur Carolo IX. Regi oblata esse, subiecta, quo ad sensus plures, etsi Belgica verbosior sit, & magis garrula. (a) In publicam tamen protulit opus hoc, primo vnus alteriusue Ministri, minus sapientis admiratione laudatum, postea plurimum, & quae parum sapientium, accessione approbatum in vulgare sensum vsu inductum est. & specioso nomine Ecclesiarum Belgicarum fuit inuestitum. Sed & si omnium Ministrorum confessione ea confessio fuisset integris aliquot annis expolita ac decreta, nullam tamen maiorem vim certitudinemque obtineret, quae cuiusdam Conspirationis, sine legitima autoritate conflata, cum in rebus Diuinis, nemo habeat potestatem ordinandi, nisi ei sit desuper legitima traditio concessa, de qua legitima traditione potestatis in diuinis, aut animarum regimine sibi concessa, nemo Reformatorum Ministrorum haecenus vllum hominem valuit edocere, aut quenquam reddere securum, ut ipsi agnoscerent, & facti sunt tot iam annis exagitati. A quo grandi provocacione ad speculum veritatis. (b)

II. Porro Confessio illa Belgicarum Ecclesiarum, continet multa dogmata, de quibus ipsi Reformati nesciunt, an sint ad salutem necessaria scitu multo minus, an sola haec sint explicite scienda; & multo adhuc minus, an sint Norma fidei saltem secundaria? (nam prima Norma omnino apud eos esse debet scriptura sacra) sed & alia quam plurima sunt in ea confessione, de quibus ipsi respondere nesciunt. Praecipua vero dogmata perditionem animarum concernentia in dicta confessione sunt, quae declarant quodnam sit Verbum Dei seu scriptura diuina art. 3. 4. 5. 6. 7. ad quam, veluti ad Regulam confessio illa Fidem nostram iubet exigi, enumeratque tum libros Canonicos, tum sua privata opinione Apocryphos. Deinde ex hac ita determinata scriptura art. 8. 9. 10. 11. eadem confessio narrat quid de Deo Patre, Filio, Spirituq; secundum se, credant Reformati, tum quid de eodem, ut creatore & gubernatore omnium art. 12. 13. 14. deinde quid de Adami peccato & repromissione ei facta, & impleta per incarnationem D. N. I. Christi tenendum sit art. 15. 16. 17. 18. 19. 20. Etiam quid Redemptor nobis praestiterit boni art. 21. & 23. & quomodo nobis applicetur istud bonum, siue ipse Christus Dominus, nempe per Fidem solam, art. 24. 25. quantumque per eam solatium habeant Reformati in Christo art. 26. Dicit etiam aliquid eadem confessio de Ecclesia Catholica, quid sit agatque, quamque

sit necessaria, & unde nosci queat & quas habeat Rectores nempe Ministros Seniores, & Diaconos instar Senatus. Ciuiles autem Dominos instar Magistratus dicentis, dummodo ex Ministrorum arbitrio decernant & agant ab art. 27. ad 33. item 36. & 37. denique de Sacramentis duobus, scilicet vlt. Baptismo & Coena articulis 34. 35.

Atque ita Finis Confessioni imponitur, omittis plurimis, quae necessario creduntur, uti carnis Resurrectio, quae agi oportet, ut Oratio, & quae obseruanda sunt uti Praecepta Dei, ut iure meritisimo pars ipsorummet Reformatorum, in speculum tanta imperfectione huius confessionis, tantaque lubricitate & falsitate dogmatum in ea contentorum, etiam secundum domestica principia Reformatorum, eam tamquam stupidam & insulsam damnarit, & per scripturam sacram emendare seu eius errata demonstrare ausa fuerit, unde Remonstrantes ab aduersaria parte, qui Confessionem erraticam mordicus defendendam suscepunt, iidem appellati.

III. Nolo hoc loco Confessionis antedictae errores ex Catholica Ecclesia principijs propalare, ac conuincere, sed solum ex ipsis Remonstrantiu nempe fratrum suorum Scriptis, inter Acta sua editis, idque quam breuissime. Igitur limatiotis ingenij, quam caeteri, crassiores & obesae naris Reformati, Doctores Remonstrantes conquesti sunt.

S. Confessionem illam Belgicam, a se ipsa in diuersis exemplaribus, quae tamen pro authenticis omnia habeantur, discrepare, inde euidenter esse, non illam spiritus sancti, qui in se suisque dictatis perpetuo constans est, fuisse dictamen, sed ingenij humani paulatim proficientis, & errores suos deprehendentis & mutatis partu. Asseruerunt proinde iidem in eubere Synodo Reformataru Ecclesiaru, ut determinet, quodnam sit genuinum exemplar, ex quo Fide debeant cohereri, tam vulgus quam Praedicantes eorum.

2. Confessionem eandem multum discrepare a Confessionibus aliarum Ecclesiarum Reformatarum in Helvetia, Gallia, Palatinatu, Anglia editarum. Exempli loco, Belgica Confessio art. 29. confitetur, tertiam notam verae Ecclesiae esse, Si disciplina Ecclesiastica, ut vitia corrigantur, obtimeat & huius disciplinae

Bbb 2

a Videndum Geneva A. 1612. vel etiam alibi editu Corpore vel Syntagma Confessionu Fidei, quae in diuersis Regnis nomine Ecclesiaru fuerunt edita. b Authore P. Ludoco Ked Soc. Iesu Sapiu in Germ. edito, ad quod speculum obtinuerunt; vel si locuti, delirare conuicti sunt tam Calviniani quam Lutherani Respondentes.

pliaz robor art. 31. fateatur imprimis consistere in *Excommunicatione*. Jam vero notorium est multas Reformatorem Ecclesias, nominatim Helveticam carere disciplina eiusmodi: unde consequitur Helveticam Reformatorem Ecclesiam, secundum Belgicam Confessionem, non esse veram Ecclesiam, & tamen pag. 11 Actorū Synodi Dordracenae quatuor Reformatorem ex Helvetia Rerumpub. Ministri, ut veræ Ecclesiæ Doctores admissi fuerunt, & in Synodo sententiam dixerunt cum hæc Confessionistis.

3. Ministri Hollandiæ compellunt iurare in verba Confessionis, & multi iurant, cum tamen *seculum Verbum Dei sit norma Fidei*, & ipsa Confessio art. 7. dicat. *sacram Scripturā perfectā cōplecti & quodcūq; credi necesse est, in illa sufficienter edoceri*, aut igitur Confessio ista est ipsa Scriptura. S. quod est evidenter falsum, aut est epitome Scripturæ, quod etiam est evidenter falsum, cum maior pars sententiarum & verborum in ea positorum non sit descriptura, imo contra eam pugnet. Itaq; Reformati Belgæ, admittunt novam credendi Regulam præter Scripturam saltem veluti *Normam secundariam*. Hoc si concedunt, quidni maiore iure Pontificij pro Norma secundaria teneant, uti semper tenuerunt, Conciliorum definitiones & SS. PP. consentientem doctrinam à tempore Apostolorum propagatam, quæ centesima parte non pugnant inter se, quantum Confessio brevis secum & cum scriptura. Audiant igitur Belgæ Canti' enam suam *Non additis & c. ex Deut. & Apocal. maledictionem latam in apponentes ad scripturam*.

4. Multa esse in Confessione illa imprudēt, seu temere, multa falsè, multa secum ipsis pugnantia posita, in quæ tamen iurare, ut bruta, compellantur. Exempli gratia, Imprudēt asseritur art. 4. Libros Scripturæ Canonicos esse eos quibus nihil possit opponi. art. 5. cæcos ipso contactu deprehendere, quod ea eveniant, quæ in scriptura prædicuntur, & ideo absque ecclesiæ iudicio posse scire quod scriptura sit Dei verbum. art. 7. Imprudentissime allegatur textus ex Rom. 3. 4. & psal. 61. 10. *de omnium hominum mendacitate & varietate* (contra Concilia, Decreta, Statuta & successionem in Cathedra Apostolica super S. Petro fundata) dum addit, *ex seipsis* (seu ut habent alia exemplaria *ex sua natura esse tales*) nam Catholicis, contra quos textus illos allegat author Confessionis numquam alluerunt, firmitatem decretis, Conciliisque inesse ab hominibus in se ipsis vel natura sua spectatis, sed in promissa Ecclesiæ & imprimis S. Petri successoribus *assistentia indefectibili Spiritus S.*

Falsa vero ista, cum art. 12. & sequentibus author Confessionis agens de creaturarum productione à Deo, *Deum Opt. Max. facit Antelapsarium in prædestinatione sua* id est ab æterno, ante omnem prævisum exitum in Adam lapsum, certos homines nominatim elegisse ad vitam æternam, ut sibi inferuirent, ut vasa seu instrumenta ad ostendendam suam gloriam in misericordia sua, multo vero maximam partem hominum æterno exitio & ineluctabili miseria addixisse, ut ostenderet in eis, uti in vasis, gloriam suæ severitatis itæ & potestatis in cruciando. alibi vero eundem Deum ac Dominū facit *Sublapsarium*, id est ex genere humano considerato ut lapsus in Adam, certas quasdam singulares personas nominatim elegisse ad salutem puro meritoque placito suo; nulla habita ratione respicientiæ, fidei, aut obedientiæ per gratiam recuperatæ, & eas in evitabilior ad ostendendum divitias misericordiæ suæ in illis produci ac promoveri ad dictam salutem. Reliquas personas singulares eiusdem generis humani ad ostendendam severitatem suam deici velle. In statu lapsu relinqueret, nec à damnatione nec à peccato inquam liberare & pro his Christum Dominum non esse passum, nec Deum voluisse ut eis eius passio prodesset, sed nec gratiam ullam salutarem concedere aut largiri.

Eisdemque tamen velit vocari ad gratiam per vocationem externam, cui debeant & non possint non reluctari, eo sine ut tanto magis obæcentur, indurentur & gravioribus criminibus implicati, gravioribus penis implicentur, & c. Hanc sententiam Authorem Confessionis illius Belgicæ passim variis verbis inculcare, aut supponere, eo quod scribaralia, quæ, nisi illa possantur, non subsistunt patet. Hinc art. 12. de creaturis dicendo, *earum productas ut creatori suo inferuirent, talem servitutem intelligere*. Item dicendo, *creavit angelos eosque bonos, ut nunciij eius essent; alios in perditionem ab excellentia sua lapsos, vafre causam bonitatis in illis, & perditionis in his subtrivisse, nempe meritum & demeritum, ut Deum in ipsorum quoque creatione Antelapsarium posset efficere prædestinatorem*. Aliaque eiusdem generis de ijs inculcare, abstinendo à mentione peccati, & usurpando nomina *perditionis, corruptionis, condemnationis æternæ*; & quæ in damnatis Angelis malitiam agnoscat; non esse aliam quam in qua creati sunt vel quæ præcipitationem eorum decretam, damnationemque secuta est, nempe *quod Dei omnisque boni hostes sint*.
Eccle.

Ecclesia & membris eius infideliatur, veluti pradones &c. & ideo indies magisque horrenda tormenta eis infligi, Eandem ob causam articulo 13. Confessione, auctorem usurpare nomen Ordinationis dicens quod in hoc mundo nihil absq; ordinatione Dei eueniat, nempe lectori inducendota in sensum reprobu, quod scilicet omnia ex ea Dei ordinatione fiant, qua ut necessario fierent decreuit, qua insensu aliu bonu ordinationis, qua quada permittere decreuit, & qua du ut necessario succedant. Haec vltra usurpationis intentionem prodidit auctor idem, cum aucto dictis subiungens latendigratia (quamuis Deus peccatorum, qua fiunt, neque auctor nequa rebus sit) confessionem ea addit, qua aliter proxime dictis apte subiungi nequeunt, nisi ordinandi vocem in pessimo significato exponas. Subiungit enim mentioni de peccatis ista. Tanta enim tamque incomprehensibilis est ipsius (Dei scilicet) potentia & bonitas, ut opus suum optime iustissime ordinet & exequatur etiam cum & diabolus & impij iniuste agunt. Qua vero ita agit, ut humanum excedant sensum in ea nolumus curiose vltra quam fert captus noster inquirere. Quin imo omni animi submissione & reuerentia occulta nobis iudicia Dei adoramus &c.

Hic est ille sermo iniquitatis, qui cum Deum fecisset & transformasset in Antelapsarium praedestinatorum pro Schola Calvini, eundem ne tyrannus appareat, vel daemon, facijs reuerentia, & submissionis inuoluit, ut Christianus populus iudificatus & qui uocis, pro Deo vero daemone adoraret. Per uiderunt hanc uastitatem Gomaristicam, Doctores ipsi in Schola Calvini, dicti Remonstrantes, eamque non ferentes ductu naturalis luminis in parte doctrinae de praedestinatione a Fratribus suis seu collegis resisterunt, & Catholicorum dogma turum de praedestinatione sunt amplexi, bellumque tam Confessioni huic, qua est subuersio, quam eius tutoribus aliquato animo indixerunt, collectis ad singulos fere Confessionis istius malae articulos Notus & Animaduersionibus, aliquando in synodo & qui iudicij uiris proponendis.

Has Animaduersiones sub nomine considerationum iidem Remonstrantes in Actorum suorum prima parte tempore synodi Dortiacenae A. 1619. produxerunt, & cum istis Actis ediderunt a pag. 86. ad pag. 99. legendas. Istic quilibet leger prudenter limitationes & cautelas uerborum, quibus imprudenter uirtut Confessio Veluti articulo 13. citato admodorelata uerba: Tanta enim tamque incomprehensibilis hi prudenter addi optant Deum neque per malitia infusionem, nec alio suo interno suo externo

impulsa aut gratia subtractione creaturis necessitatem imponere tale opus efficiendi, quod sine peccato praestari nequit & creaturas in talibus opibus non instrumenta mera Dei, sed operis praecipua esse. Et causa ad uerba illa: Haec doctrina de ordinatione diuina ineffabilem nobis affert consolationem, dum ea erudimur nihil nobis fortuito nec sine optimi patris nostri & caelestis uoluntate euenire posse, Remonstrantes omnino suadent addenda uerba, per qua excludatur peccatum, si ne uoluntate patris illius imo contra eum contingens. Erratus ad uerba sine eius (Dei) permissione uenia, concessione (ita enim diuerse expriment in diuersis exemplaribus) & uoluntate nobis Diaboli omnesque inimici nocere nequeant ineffabilem adferre consolationem. addunt prudenter Remonstrantes, non est ualde magnum solatium, quod diaboli nobis sine uoluntate Dei nocere non possint, nisi addas & illud, Deum uero nunquam permittere ut nocent, aut si permittat, id cum nostro permittere emolumento. Iidem magnum errorem notant ad 14. articulum, ubi Confessio proficitur quod Deus ex terra puluere hominem creauit, quo loco si Confessio uelit animam humanam de potentia materiae ductam, patet quatenus inculcet error, ideoque oportuerat, ut corporis efformati, & animae creatae distincta conficeretur mentio. Admirantur autem Remonstrantes dum considerant quod confessionis auctor cum art. 12. de creatione, & 13. de providentia Dei in regendis creaturis etiam nomine egisset, iterum 14. art. ad creationem Hominis relabatur, habentque iure suspectum, quasi auctor in 12. & 13. articulis de decreto in mente diuina egisset, 14. autem executionem decretorum diuinorum etiam obuolueret esset conatus ut Antelapsario in uerberet blasphemiam, qui modus agendi dolosus a genio hominis Caluiniani, praesertim accusantibus eum fratribus suis non abhorret, & postea Remonstrantes perspicit ostendunt, cap. octauo, Ridicula uerem facit idem auctor Confessionis, cum eodem articulo 4. asserit Homini de donis a Deo acceptis (nempe bonitatis, iustitiae & sanctitatis, & potestatis componendi se arbitrio suo ad uoluntatem Dei per omnia, qua predicauerat ei donata) post lapsus tantum exigua quaedam illorum uestigia (alia exemplaria habent, scintillas remansisse, qua tamen sufficiant ad eum reddendum inexcusabilem: & Mox eodem uerbo hallit ait: quidquid in nobis lucis est in tenebras uersum est, ut Scripturae uis ab eo dicens, Lux in tenebris lucet, & tenebrae eam non comprehenderunt, ubi S. Ioannes Homines tenebras appellat. Ridicula, inquam,

sunt hæc, quoniam & pugnantia sunt & pessime è scriptura probantur. Quomodo enim si homines meræ tenebræ sunt, nihilominus scintillæ sunt, aut exigua vestigia donorum Dei? aut si sunt meræ tenebræ, quomodo non excusabiles sunt de non lucere? Fatua sunt igitur ista assumentia. Omitto quod ibidem peccatum Hominis multo magis risu digna definitione depinxit, dicens non esse aliud quam quodcum homo in honore esset nõ intellexit &c. quod ipsum Remonstrantes vt plurima alia exprobrant, quæ prætereo, cum ex paucis adductis in medium cuius futilitas Confessionis Belgicæ iam tum innotescere possit, cuius occasione in Hollandia Schisma fuit inter Calvinistas meritisimè constat.

V. Elucet ex hinc singularis Dei in Ecclesiam suam Catholicam providentia, qui ex ipsa Schola Caluini Reformata in Cathedris Ecclesiarum Catholicæ populo ereptis excitavit eis aduersarios & euersores impiæ Confessionis, sinens eos, vt hinc & inde stantes acies concurrere bello tanto, vt toto Europa ad spectaculum fuerit excitata, de cuius belli decursu cap. s. agetur. Interea votum esto, vt diuinæ providentiæ consideratio continuetur, à qua etiam illud est gloriosum Ecclesiæ Catholicæ gestum, quod cum se Remonstrantes Calvinianis Antagonistis suis opponere ceperunt, ipsi met non de suo paupere penù, sed de Romanæ Ecclesiæ armamentario arma aduersus hostem valitura, sumere debuerunt. Testatur hoc ipsi Remonstrantium antagonista qui eisdem questi sunt de Fratribus suis, quod è Iesuitarum libris Suarezio, alijsque Papistis argumenta sumpsissent, ad sese Confessionemque suam suauem oppugnandam, quæ tamen argumenta, non rationum momentis aut (scriptura. cã opere semper sibi clara, & diuine & sufficiente, & illuminante) sed ciuilibus potestatis violentia terundere debuerunt, imo opprimere, quæ in re iterum diuinæ providentiæ radius pulcherrimus elucefcit, dum iustam causam & bonam in Remonstrantibus vt ostendam oppressis, nõ permisit triumphare, ne contraheret sanctitas Catholicæ doctrinæ vllam ex hoc infamiam, quod per hæreticos fuisset defensa. Etiam, vt mali defensores eius intelligerent se frustra armis Catholicorũ pugnare, qui nolint cum iisdem in iisdem eorum castris, nempe Ecclesiæ eadem viuere & militare. Cesset iam ab animis Catholicorũ admiratio ista: cur in Remonstrantibus bona causa fuerit à Contra Remonstrantibus potenter oppressa!

De Catechismo Reformatarum Ecclesiarum,
& quæ circa illum euenerunt.

C A P. VIII.

- I. *Author Catechismi Reformatarum ad Rhenum Ecclesiarum siue Heidelbergensis.*
- II. *Eiusdem Catechismi Synopsis.*
- III. *Eiusdem absurda quinque in I. questione eius & Responsione deprehensa.*
- IV. *Similia plurima ex alijs questionibus eius & Responsis delecta.*
- V. *Quomodo idem Catechismus à Catholico scriptore fuerit festivè explosus.*

I. **A**uthor Catechismi Palatini seu Heidelbergensis fuit Zacharias Ursinus Vratislauen-
sis in Silesia natus. Siquidem pater eius Casparus Beer (Latine Ursus) quondam pædagogus in Austria, exactus inde Vratislaviæ confidens Ludimagistrum agendo notham duxit, ex qua Zachariam istum suscepit An. 1534. 18. Iulij. Volo honestissimè eius vitam commemorare, ex Fratre eius in fide Festo Hommo, ne queri possint Reformati affectibus cum eo actum esse. Anno igitur 1550. VVittebergam ad Studia literarum misit, mercatorum quorundam elemosinis ibi vixit, audivitque Philippum Melancthonem, cum quo An. 1553. pestis metu, expulsus VVitteberga Torgam secessit. Cum autem Melancthon paulo post alio inde esset euocatus. Ursinus ad Rheni partes contendens per Helucios & Lothannam & Genavam peruenit, vbi Caluini auditor factus ex Lutherano, vel Melancthonico factus est Calvinianus. Discedensque à Caluino librarijs munusculis, quibus se aliosque inficeret, est donatus; ipse vero Hæreses tam à Melancthone quam Caluino hausas partim immutatatas fouit, partim aliter coxit. Geneva autem recedens Lugdunum Galliarum, deinde Parisios profectus, Vratislauenium fere impensis, ibi Ioannem Mercetum Hebrææ linguæ professorem, audiendo aliquid profecit. Inde per Helucios, Tigurum imprimis, hæreticis nobilem urbem, transiens, per Sueuiam Vlmam atque Tubingam, Norimbergamque ac Franconium, redijt VVittebergam ad veterem hæresis Magistrum Melancthonem